

Nro

3 fel.
vagyna;
el fuval
a' ki

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Költ Bétsben Octobernek 21-dik napján 1794.
esztendőben.

Spanyól Orszdg.

A' Pyrenéusi Fr. ármádiának Kataloniában, Na-
varrában, és Biscajában tett előmeneteleiről,
a' Bétsi Diariumnak ut mutatása szerént, már egy-
néhány izben emlékezett a' M. Kurir. Ez a' tör-
ténét mind a' királyban, mind a' nemzetben rend-
kívül való kedvetlen erzékeységet okozott, 's
arra bírta a' fejedelmet, és a' ministereket, hogy
a' nevezett tartományoknak fegyvert fogható la-
kosait a' haza védelmezésére indithassák. E'
végre egy proclamatiót tétetett *Duca d'Alcudia*
első minister közönségessé, melly szóról szóra
ekképen vagon:

„*Jó fiúk Spanyólok!* Leg főbb kötelességem elméteknek meg nyugtatására, az igazságot előtökbe terjeszteni, és beszédeimre való figyelmes-ségre benneteket fel serkenteni, melyre valami-képén a' ti bődökságtokról való szorgalmatos-ságom nékem júst eged, úgy a' ti javatok, és megmaradastok figyelmeztességetekért kezesek lesznek.”

„Jól tudom hogy a' mérges és gonosz pennák igyekezni fognak a' múlt hadi történeteket akként előtökbe terjeszteni, 's ie írni, mintha meg la-bolthatatlan veszedelembe estetek volna, és a' gúnyolódó és bátor nyelvek úgy festeni le a' bérontott ellenségnek hatalmát, mintha annak lehetetlen volna Rendállani. — Jól tudom, hogy azok az emlétek t' kik az Istennek, a' király-nak, és a' ált, életgságtoknak el árúloi, ezer meg ezer eszközt gondolnak ki, és vesznek munkába, gonosz indulatjaiknak szívetekbe leje-dő bé nyomására — hogy az ő tsábitó nyelvek tinéktek mindent könnyűnek mondanak, és azokat a' veszedelmeket, mellyek előttetek győzhetile-neknek énni láttatnak, ezek a' nyomorúlt spionok kitsinyíteni fogják. — De én jól esmérem a' ti jó szíviségteket, esméri a' király is, és abban len-ni láttya azon erőt, mellyet ti istentelenségeik ra-gadó özönének ellenébe fogtok tenni.”

„Hát ugyan esmeritek e' erönknek valóságos állapattyát? Tudjátok e', hogy az elegendő lehet ellenségeinknek vissza veretésékre, nemcsak akkor, midön egész erönk öszve fog gyűjtettetni, hanem reményli a' király az ellenségnek semmivé való tételét, mihelyt a' sietséggel el ment segítő seregek a' rendelt helyre érkezéndenek, mellyek szinte ugyan égnek, és buzgó kívánsággal lelkesitetnek azonnal inkább meg mérkezni az ellenséggel, mint a' mezőben minden munka nélkül múltni.”

„*Spanyólok!* 30 ezer erőtelen és fenyték nél-kül való embernél több nem találhatik abban a' gonosz és utálatos Frantzia országban, a' kik *Biscájának* és *Navarrának* határain ellenünk hada-

kozhatnának. — Nagyobb számmal nintsenek, nem is lehetnek tartományaiknak körülállásaikhoz képest. — Az egyesült armadiák vonnyák ezeknek figyelmetességeket magokra, és mennél inkább láttatnak a' Frantziák erejeket örögbíteni, annál inkább fog az erőtelenedni. — A' Frantziákon uralkodó tyrannusok erővel fatsarják ki engedelmességeket — a' vérontas, és a' guillotine azok az eszközök, mellyek által oket szófogadókká teszik, de épen ezek az eszközök indítanak a' Frantziákban meg utálást és kétségbe esést."

„Ojjátok magatokat a' félelemtől, ne higyétek, hogy a' vezedelem a' leg felsőbb graditsára lépett volna. Elég eszközeink vagynak az ellenség ellen való ellent állásra. Fel fuvalkodságoknak meg alázasára, önnön maga a' király fogja keresztény népét vezérteni. Uralkodó fejedelmek egészlen a' Spanyól hívségre támaszkodik, igyekezik is azt meg jutalmaztatni, a' mennyire csak lehet, királyi udvarának fényességét meg szorittya, és hogy új adóval ne terhellyen titeket, költségeit, a' mennyire királyi szekének méltósága engedi, meg kevesíti."

„A' királynak illyetén maga viselete, és az a' szorgalmatossága, mellyet a' kormányozásra fordít, hogy így szüntelen igasságot szolgáltasson tinétek, s atyai gondossága, rendkívüli való háladatosságot érdemlenek. Nosza tehát mi is kövessük fáradhatatlan buzgóságát, és tellyesítsük kötelességünket boldogságunknak vissza szerzésére, és meg erősítésére."

„Elömenerelesittétek a' királynak fel tétéleit, legyetek békességesek és tsendesek — minden hiv jobbágy gazdag jutalmát fogja kegyességének gyűjteni. — Gondollyátok jól meg kedves hazámfiái szívemnek egyenes ki nyilatkoztatását, világosnak és igaznak lenni tap szívaljatok azt. — Niats egyéb fel tétélem, hanem hogy tsendeségeket alandóvá tehessen, és a' titeket nyugtatlankodtatni akáró istentelen haramják ellen

való igaz bosszúságtokat fel gerjesszem. — Hogyha ezen végemet el érédem, nem sokára tapalztalni fogjátok szorgalmatosságaimnak kedves gyümölsét. — Hogyha segítségemre lejéndetek fel tételeimben, majdan látni fogjátok szorgalmatosságaitoknak meg jutalmaztatását. — A' vallás veletek együtt foglalatoskodni fog gyözödelmeiteknek keresésében — mellynek áldását, buzgó áhétatossága által réátok terjeszteni kívánnya a' ti igaz Spanyól hazátokfia *Alcudia.*"

A' *Sept.* 15-ik napján költ, és a' Bétsi diariumba is bé iktattatott *Madritti* tudósításokból értyük, hogy a' Frantziák erőssen bé sántzolták magokat *Sebastiopolisban*, *Fuentarabiában*, és *Irunban* (ezek mind *Biscajában* fekülznek), fő kvártélyok pedig *Tolosában* légyen, a' honnan gyakorta sok portázókat küldönek ki a' körül belöl fekvő környékekre. — A' *Plasenziai* nevezetes fegyver fabrikát egészlen semmivé tették. — Azt is jelentti a' *Madritti* levél, hogy *Gr. dell' Union* Generál probát tett *Bellegarde*-nek ostrom alól való fel szabadittatására, de nem szolgált nekie a' hadi szerezte. *Sangro* hertzeg sem bölögülharott az *Arragoniában* táborozó Frantzia patrióták ellen.

A' déli Amérikából regen vart gazdag flottától, már két nagy kereskedő hajók érkeztek a' *Cadizi* ki kötő helybe, mellyeken 10 millió kemény piaster kész pénz, és egy milliót érő portéka vólt. A' többi hajók is sziv szakadva várrattatnak, tartván a' Spanyólok, ne hogy egyik, vagy másik a' zsákmányozó Fr. hajóknak kezébe essen. A' múlt *Januariusban* ki adattatott 16 millió mellé, 29. *Aug.* ismét 13 milliót ragasztott az udvar, e' pedig mind a' hadakozásra fordittatik.

Portugallia.

Múlt *Augustusnak* végén egy Spanyól kurir ménvén *Lissabonába*, mingyárt más nap kéttzer gyüllött ölzve a' ministerium. Vége lévén a' ta-

nátskozásnak, leg ottan minden Portugalliai tartományokba az a' parantsolat küldetett ki, hogy minden gyalog és lovas seregek egésszítessenek ki, 's küldetessenek negy regimentek *Lissabon*ba azoknak helyekre, a' mellyek *Navarrába*, a' Spanyolóknak segítségekre menendők valának. Ezen parantsolatnak más része is vólt, melly Portugallia határainak védelmezését, és minden szoros utaknak katonasággal, és ártillériával lejendő el foglaltatását tárgyazta. A' katona verbuálásnak könnyítésére, és a' hadi készülétekre szükség, költségeknek szaporítására, 3000 munkást bocsattatott el az udvar azok közül, a' kiket különbözőkülömbféle fakrikákban, és közönséges épületekben fizetett.

Hadi Történetek.

A' Fels. udvari hadi Cancellária által, közelebb múlt szombaton ki hirdettetett hadi tudósítás kevésből álló, és csak azokat a' történeteket foglalja magában, a' mellyek az Olasz Országi Ts. K. armádiánál estenek. Gr. *Wallis* hadi Tár-mester írja Oct. 6. dikán *Aqui* fő kvártélyából, hogy a' mint néki a' ki küldetett kémek meg vittek, *Riviera di Ponente*, kiváltképen pedig *Savona*, *Vado* és *Finale* mellett sok sántzokat hányatnak és készítenek a' Frantziák, az Apenninusi hegyekből tengerre vivő utaknak fedezésekre, és hogy e' végre egynéhány ágyúkkal és tábori munitiókkal meg terheltetett hajók mentenek légyen *Nizzából Vádoba*.

A' Gr. *Clorfont* hadi Tár-mester kormánya alatt lévő Ts. K. armádiától, mostanában semmi tudósítás nem érkezett, mellyből azt húzzuk ki, hogy a' Rhenuson lett által költözésétől fogva, ottan semmi nevezetes dolog nem történt.

A' *Kaiserslautern* mellett, múlt Septembernek 18. dik, és következett napjain történt tsatákban, a' Fels. udvari Cancelláriának jelentése szerént, következő hadi tiszteink különböző-

tették mag magok felett magokat. Devins regementéből *Törös László* kapitány *Lajtinánt*, *Petrofzi* és *Weisz* fő hadnagyok, és *Paludjányky's Böthy* zászló tartók. — A' Gyulay szabad seregéből: *Eötvös* kapitány, *Sivkovich* és *Radosavlevich* all-hadnagyok, és *Terstinovich* zászlótartó. — A' Serviai szabad seregből: *Simich* fő strázsmester, *Jovichich*, *Radiojevich*, 's *Wittib* kapitányok, *Vukaszinovich* fő hadnagy, és *Jovanovich*, 's *Csikich* all-hadnagyok. — A' Vétsei hufzár regementéből: *Spiegelberg* Obester, *Skaritz* Obrist-lajtinánt, *Peyer*, *Magi*, *Lindenberg*, *B. Hutten*, *Janovich*, és *Gamesek* kapitányok; *Horváth*, *B. Prónay*, *Lepossa*, *Gr. Wartensleben*, és *Hessy* fő hadnagyok, 's végre *Ottó* all-hadnagy. — Az ártillériától *Koch* fő hadnagy. — *Lövenehr* könnyű lovas seregből *Kaska* all-hadnagy *B. Karatzay* Generál Májórnak adjutánsa. — *Waldeck* dragonyos regementéből *Motzen* Obrist-lajtinánt, *Gr. Mortzin*, *Motzen* és *Gr. Stadion* kapitányok; *Scharschmidt* és *Cornelius* fő hadnagyok; *Artúria*, *B. Wetzlar* és *Hiemer* all-hadnagyok; végre *Loos* azon regementbeli adjutáns. — *Weidenfeld* granatéros ba'allionnyától: *Rosenberg* és *Keller* fő hadnagyok. — A' Prusszus hadi tiszték közül is sokan jelesen viselték magokat, a' mint írja *Karatzay* Generál Májór, de mivel ezek előttünk esméretlenek, nem szükséges neveiknek feljegyzésével a' papirost tölteni.

Német Birodalombeli újság levelekből ki szedegettett hadi történetek és környúlállások.

Neuwied 8 dik Octob. Egynéhány *Mülheim*-ből *Zinndorfba* jött emberek azt beszélik, hogy a' Rhénusnak bal partyáról erőssen ágyúztak *Mühlheimra* a' *Frantziák* (*Mühlheim* a' *Bergeni* Grófságban, a' Rhénusnak jobb partyán *Kolóniával* által ellenben fekvő városotska), melly által egy puskaporos szekér meg gyújtatvan, egynéhány részében a' városnak nagy tűz támadt, és sok házat meg emésztt. A' *Frantziáknak* fel tété-

lek a' vólt, hogy a' várason túl lévő puskaporos tárat meg gyűjthassák, de annyira nem mentek ágyú goyobisaik. *Zinndorf*-nál el foglalták a' hajóknak való fa tárat, a' mely 200 ezer tallér-nál föbre betsültetik. Tábori külső vigyazattyaik, *Königswinter* rei által ellenben, az *Andernachi* ország út mellett állanak. — *Bonnon* felül és aól minde-nütt meg rakták a' Rhénus partyát ágyúkkal. — A' Gr. *Clerfayt* armádiája *Düsseldorftól* *Zinndorf*-ig a' Rhénus jobb partyán táborozik — minde-nütt, a' hól tsak szükséges, battériák készítettnek.

Neuwied 10 dik *Octob.* Néhány *Kolóniá*tól jött emberek beszélik, hogy mind ott, mind *Bonnon* tsendesen viselik magokat a' *Frantziák*; ellenben a' falukon, minden eleségeiktől és marhaiktól meg fosztyák a' szegény parasztokat. — A' *Kolóniai* polgári előjárók még előre meg kérték a' *Frantzia* vezéreket, hogy semmi könnyű sereget ne küldjenek előre városokba, melyly kéresek bé is tellyesítettet. — Tegnap reggel ki indúlván a' *Rabenach* mellett feküdt *Ts. K.* seregek, a' Rhénus túlsó partyán, városunkal által ellenben marsiroztanak el, és mindnyájan *Andernach* alatt szállottak táborba — a' *Krahenbergi* tőkön egynéhány battériát készítettek — *Rübenach* alá ismét egy *Ts. K.* kis corpus érkezett, 's telepedett le, melyly *Koblentzből* jött légyen e', vagy a' *Mosel* mellől nem tudatik. Tegnap itten marsirozott által a' *Treviri* provincialis katonaság, melyly 1200 főből állott, és *Irtlich*'s *Fahr* mellett telepedett le a' Rhénus innen ső partyán.

Siegburg 9-ik *Octob.* Hadotiktól fogva, valósággal *Kolóniában*, és *Bonnon* vagynak a' *Frantziák* (Ezt bizonynyittyák a' *Regensburgi*, *Frankfurti*, *Neuvidi* és *Hánai* újság levelek is). *Oct.* 5 dikén, dél utánni 3 órákor, *Königsdorf* és *Junkersdorf* közt, *Kolóniától* mintegy két órányira ölfve tsaptak a' *Frantziák* az *Austriacusokkal* — este felé *Nippesbe*, *Kolóniától* egy fertály órányira, tette által Gr. *Clerfayt* fő kvártélyát — az azután következett éjjel, az egész *Ts. K.* armádia

által jött a' Rénuson — már 5 dikben sok apróbb tsuportok által mentek azon *Düsseldorf* és *Bonn* alatt. Következett napon dél előtt 11 órákor már hallatott a' *Kolónia* felé marsirozott Frantziák-nak trombita- és dob-özattya. A' *Kolóniai* polgári előjárók egynéhány deputatusokat küldöttek eleikbe, és minekutánna egymással darab ideig égyütt beszélgettek volna, be marsiroztak a' Frantziák a' várasba. Dél után 1 órákor már derekasan flankiroztak a' Fr. lovas vadászok a' Rénusi kapu előtt. Az alatt, hogy a' Ts. K. seregek a' *Mühlhejmon* alól készült hajó hidon által költöztek, egy Frantzia *colonne* követte őket távoiról. Dél utáni három órákor, midőn már amazok által értek volna a' Rénuson, két ágyúból lövöldöztek a' Frantziák az *Austriai arriere gardera*, avagy útól ment seregre. A' Rénus jobb partyán ki szegezett Austr. ágyúk sem maradtak adósak. Leg inkább ki voltak a' pontonirosok, avagy hidat készítő katonák, a' kik a' hidnak el-rontásában foglalatoskodtak, az ellenség tűzének tétetve, még is egy embernél több nem kapott közülök sebet. — Néhány Fr. emigránsok, a' kik el késődtek *Kolóniában*, egész erővel futottak a' hajó hid felé, de oda lett éressekkor már azon által nem mehettek — allig lehet ezeknek a' szánakozásra méltó embereknek jajgatásaikat és szorongattatásaikat le irni. Egy könyörülő szivű hidas katonának szive rajtok meg esvén, egy tsónakon által ment, és az ellenségnek sűrű tüzelése közt is szerentséssen által vitte őket a' Rénus jobb partyára. Dél utáni 4 órákor, néhánad magával *Deutzba* ment Gr. *Clerfoyt* holott, minden késedelem nélkül a' repülő hidra ment, és meg útálvan a' Frantziák-nak ágyúzását, az egész vidéket meg vizsgálta. Azután a' repülő hid mellett lévő harmintzados háshoz ment, és világosan meg izente a' *Kolóniai* magistratusnak, hogy ha a' Fr. *commendans* meg nem szünik a' Rénus jobb partyára való tüzeléstől, legottan egészlen le lövöldözteti a' várast. Ez a' tanadviselés szükséges volt a' *Kolóniából* által

vitettetett, és még a' Rénus jobb partyán lévő magazinumoknak, és a' *Rotterdam*-ból érkezett eleséges hajóknak meg szabadittatásokra, *Oct.* 6-dikán, dél után *Bonn*a is bé marsiroztak a' Frantziák. — *Düsseldorf*-nál is által akartak a' Rénuson menni, hanem nem engedték az ott vi-
gyázott Ts. K. és Palanusi seregek, mellyek ke-
ményen ágyúztak réájok. Amazok is bombakkal
és tüzes golyobisokkal tüzeltek az őriző vitézekre,
mellyeknek tüze által a' városnak nagyobb része
porrá égettetett.

Német Birodalom.

Kreuznach 9-ik *Octobr.* A' Prussziai armá-
dia még most is a' Rénus túlsó partyán, és a' régi
helyén fekszik. — Jóbb szárnyának fedezésére a'
Gr. Kalkreuth corpusat *Kirchberg* alá menni pa-
rantsolta *Möllendorf* Feldmársal. — A' *Köh-*
ler Generál corpora *Trarbach*-tól nem meszfe-
tanyázik. *Frankenthal* körül mélyly sántzok ásat-
tatsnak; hogy ottan bátorságossan meg marad-
hasson a' *Hohenlohe* örökös hertzeg corpora. —
A' Frantzia Országba vitetett Moguntziai kezések
nem sokára vissza jönnek hazájokba, már *Basi-*
liában vagnak. — A' *Treviri* Ersek és Val. Fe-
jedelem *Augspurg*-ba ment. — *Koblentz* éjjel nap-
pal erőssitetik. — Eppen most halljuk, hogy
Düsseldorf-ot földig égették a' Frantziák. — A' né-
met armádiának egy része *Koblentz*-et oda hagy-
ván által költözött a' Rénuson.

Koblentz-ből *Oct.* 5-ik napján, Tegnap előt-
től fogva felettébb meg változtak a' környül ál-
lások. Generál *Nauendorf* oda hagyta *Prümet*,
és hátrább menvén, öszve kapsolta magát *Mélas*
Generállal, melly változást a' *Roeri* Szerensétlen
történetek okozták. Ezen seregeknek egy része
Mélas Generál vezérlése alatt, múlt pénteken és
Szombaton, *Andernach*-ba, *Bassenheim*-ba, és a' több
Szombzed helységekbe marsirozott, más része pe-
dig *Polch*-ba huzta magát vissza. — Bagazsiájok

ide várattatik — az itt készült hidon éjjel nappal sok ember költözik által, mellyből sokan azt a következtetést csinálják, hogy egyméhány nap múlva az armádia ide jöven, városunk védelmezésére fogja magát szoritani.

Manhejmből 9-ik Octob. Néhány napoktól fogva gyakorta hallottuk, hogy a' Rénusi Frantzia armádia számos seregekkel öregbült, és hogy nem kevés ártillériájok érkezett *Neustadtba*, mellyből könnyen képzelnünk lehetett, hogy eddig volt, és mintegy 14 napi tsendességünk nem lesz sokáig állandó. — Hallottunk is már ma viradtakor *Frankenthal* felől kemény ágyúzásnak hangját. — Kilentz óra tájban meg szünt az ágyúropogás, és a' mint értésünkre adatott, visszaverettek Frantzia uraimék. Ma dél után egy colonnéjokat láttuk *Rheingenhejmon* által vissza marsirozni s. a' t.

Berlinből 4 dik Oct. A' Fels. Királynak Lengyel országból lett vissza jövetelétől fogva legkevesebbet sem tud az ide való Publicum a' Lengyel dolgoknak ki meneteléről. Annyi mindazáltal tudva vagyon, hogy a' déli Prussziával való kereskedés és egyesség félbe szakasztatott; mindazáltal nem reményljük, hogy sokáig tarthasson ottan az insurrectió, kiváltképen minekutánna oda marsirozni parantsoltattak volna, a' Lengyel országban imitt amott feküdt seregek. — A' Poseni magános levelek is azt beszélik, hogy már ott tellyességgel nem tartanak a' *Madalinski* General bé-ütésétől, a' ki *Warsovia* felé vonta magát. — A' Hassiai örökös hertzeg ide jöven ő Felsége udvarlására ment *Potzdamba*.

Frigyos Belgyiom.

Egy Octob. 4 diken költ Amsterdami levél szerent következő pontok alatt adattatott által a' *Crovecocuri* erősség a' Frantziáknak, Sept. 27-ik napján: 1. Hólnap dében mennyen ki az örökös katonas bocsúlattal az erősségből, rakja le fegy-

verét, mennyen által a' Maas vizén, és esküdjön meg, hogy valameddig egyen egyen fel nem tseréltetnek, vagy ki nem váltálnak, fegyvert nem fognak a' Frantziák ellen. — 2. Az egész artilléria, munitió, és fegyveres tár adattassanak által a' Frantzia Commissariusoknak. — 3. Minden irások, planumok, és jegyzések adattassanak a' Fr. Ingenieur tiszteknek kezekbe. — 4. A' Fr. seregek foglallyák el ma őjfel a' bástyákat, és egy granateros compánia a' kapukat. — 5. A' Hollandiai tábori biztosok, és más hivatalosok mennyenek honnyaikba, nem lésezen őket fel tserélni szükség. — 6. A' tiszteknek szabad leszen mind oldal fegyvereiket, mind bagazsiáikat meg tartani. — A' vár Commendansa minden házi bútorját el viheti s. a' t.

Nemtsak a' Hollandiai helytartó fejedelem, hanem a' Karok és Rendek is nagyon bosszondnak, hogy a' *Crevecoeur* várbeli commendans, *Tiboe* Oberster, olly könnyen által engedte azt az ellenségnek. — A' helytartó fejedelem azt kívánta a' Hágai fő kormány széktől, hogy szorossan vizsgálta meg e' dolog, mellyre nemtsak réa állott a' Kormány szék, hanem már a' katona tömlöczbe is záratta a' fellyebb nevezett Obestert. — Az őrizetnek fele Hassusokból állott, a' kik fellyebb bosszondtak azon erősségnek hirtelen lett fel adattatásán.

Az Orániai örökös herczeg meg vizsgálván Hollandiának azon határait, mellyek felé igyekezik az ellenség, Oct. 4. dikén Hágába vissza ment. A' választó Fejedelem is oda járt a' határoknak meg vizsgálására, de már az is vissza tért. — *Gorcum* leg inkább szolgál a' Hollandiai tartománynak védelmezésére. — Fridrik Orániai herczeg Geldriát fogja védelmezni. — A' *Crevecoeur* erősségnek elvétele után, bézárattatván a' vizi tsatornákat, mingyárt *Herzogenbuschnak* ostromlásához fogtak a' Frantziák, és éjjel nappal lövöldözték azt, ágyúkból, mazsár ágyúkból és haubiczából. — Az ágyú ropogast könnyen lehetett *Rot.*

terdombán hallani. — Tegnap ugyan azt beszélték némellyek (így szól a' Hágai levél), hogy kevés örizete lévén, fel adta magát *Herzogenbusch*, de mivel erről még ekkorig semmi jelentés nem tétetett, e' mellett nagy bizodalom helyheztetett az ott való *Commendánsuak* és lovas *Generálnak* a' *Hessen-Filipsthal* herczégnek vitézségében, nem lehet azon futó hirnek tökéletes hitelt adni.

A' külső dolgokra ügyelő *Anglus* minister *Wyndham* úr, a' ki nem régiben ment a' *Yorke* herczeg ármádiajához, onnan ide, az az, Hágába jött, és a' mi ministereinkel való hollás tanatoskozása után, ismét *London* felé indult. — Az *Utrecht* Karok és Rendek bé zatatva tartatni parantsolták a' vizi tsatornákat, hogy így annak idejében bővebb viz botsátasson ki azokra a' vidékekre, a' hol arra szükség lejend. — *Bergen-Op-Zoom*ban tellyes nyugalom vagon, és még most is ott fekszenek egynehány *Anglus* regementek. — A' szomszédságban is kevés *Frantzia* latatik, mivel a' többi mind a' *Maas* vize mellé marsirozni parantsoltatott.

Lengyel Ország.

Thorunumból ekként írnak *Sept. 27. dikén*: *Innenső déli Prussziában*, úgymond, nagy isendesség vagon, mindenünnen ki üzetettek a' *confoederatusok*. Ellenben a' túlsó déli *Prussziában* még most is szüntelen zenebonáskodnak az *insurgensek*, kiknek száma nőtön nöl. A' *Lengyel* regularis seregek, a' mellyek *Dambrowski* és *Madalinski* *Generálok* vezérlése alatt, *Kosciusko* *ármádiajától*, déli *Prussziába* küldettek, *Schwerin* *Prusszus* *Generál* által lett meg verettetések után, rész szerént *Posenbe* és *Gnesnába*, rész szerént pedig a' *Silésiai* határookra marsiroztanak, és számos *ártillériát* hordanak magokkal. Az el fogatott *insurgenseknek* nagy része, napnyugotti *Prussziába*, nevezetessen a' *Graudentzi* várba küldett fogságba. A' *Prussziai Lythvaniában* ki

szóratott, és zenebonára serkengető leveleknek tellyességgel nem engedtek a' lakosok. Napkeleti Prussziának határain gyakorta mutogattyák magokat az insurgensek. — *Meyen* Lengyel Generál, kinek corpora 8000 emberből áll, a' ki *Stallupöh-* nentől ötödfél mélföldre előre furta magát, halván *Brüneck* Pr. Generál Lajtinántnak eleibe való menetelét, hátrább vonta magát. *Székely* Obester, *Ecksin* mellett, újobban diadalmaskodott, az insurgenseken.

A' *Berlini* levelek szerént, *Buchholz* úr, a' ki eddig követséget viselt *Warsóviában*, Status ministerré, és a' déli Prussziában fel állítatott három Kamaráknak előülőjévé tétetett, *Posenben* fog lakni, és égyet értőleg lenni a' Silésiai miniszterrel *Gr. Hoym*-al. Valamint a' Silésiai, úgy a' déli Prussziai departementum is, egyenesen a' királytól fog függeni. — *Buchholz* úr utazására, és házi készületeire 40000 tallért ajándékozott a' Király.

Arról tudósítatunk leg közelebb *Lembergöl*, hogy a' Lengyel országba, 's nevezetessén *Volhyniába* ké-marsirozott Ts. K. seregek parantsolatott vettek az onnan való vissza jövetelre, és *Lublinban* való meg állapodásra. — Innen *Zamoscoba* vitetett a' fő kvártély által. — *Kosciusko* Lengyel Generál levelet küldvén a' Galliciai Generál commandóhoz, avval mentegeti magát, hogy a' minap seregeink és Lengyelek közt történt elenségeskedés hire nélkül esett — hogy e' miatt nem kellene a' szomszedi jó egyességet félbe szakasztani — hogy ennekutánna senki is a' Lengyelek közzül sérelmére nem fog lenni az Austriacuknak, és a' ki erről ki adott parantsolattyát által hágándja, a' törvény szerént fog meg büntettetni.

Kosciusko Generálissimusnak parantsolattyára el töröltetett a' *Masóviai Criminale forum*, és egy tábori ülő szék állítatott fel helyette, a' melly *Zajontzek* és *Madalinski* Generál Lajtinántokból,

's rajtuk kívül még 8 tagokból áll. Mindazok, a' kik a' Lengyel insurrectióval ellenkezőképen viseléndik magokat, a' kik a' respublicának el-lenségeivel alattomban égyet értendének, a' kik költöt hitek által a' népet el rettentik, és a' kik a' *Warsóviai* nemzeti Tanátsnak nem engedelmeskédnek, ezen tábori itilő szék eleibe fognak idéz-tetni.

Oct. 4-ik napján *Te Deum laudamus* tartatott *Warsóviában*, annak meg halatására, hogy Nagy Lengyel országnak *Kalisch*, *Gnesna*, és *Sír-ódia* nevű vajdaságai, és a' *Gostyni*, 's *Wieluni* kerületek, mellyeket ennekelötte esztendővel a' Prussziai király el fogiált vala, fel támadtak, és a' Lengyel confederatióhoz kaptstolták magokat. A' *Warsóvia* előtt lévő, és a' Prusszusok meg szal-lások alatt meg károsítatott sántzok, és erősség-gek tökélleressen helyre állitatnak, és a' mit az Orosz és Prusszus seregek hátra hagytak, a' vá-rosba mind bé vitetik. — E' mellett sok eleség hordatik oda. — *Neuhof* mellett, a' *Bug* bal par-tyán erőssen bé sántzolták magokat a' Lengyel seregek, a' Prusszusok előbre való nyomulásának meg akadályoztatására. — A' nemzeti Tanáts egy különös manifestumot készített azokra a' Len-gyelekre nézve, a' kik a' külső udvarok által fi-zettetnek.

A' jelenvaló hólnapnak 11-dikén költ *Berlini* közönséges levelekből im' ezeket olvassuk a' Len-gyel országi környülállásokról: A' *Lythvántai* nagy hertzezségben, *Sodargenhez* két mé'foldaira egy 18 ezer emberből álló Lengyel corpus tábo-rozik *Mirbach* Generál kormánya alatt, a' melly-nél 11, sőt több ágyú is vagyon. A' *Brüneck* Generál vezérlésére bizatott sereg immár ki in-dúlt, és az ország hatarához menvén, ott meg állapodott, hanem bé fog menni Lengyel ország-ban, a' hó! már is el kezdődött, az ellenséges-kedés. — *Lochstact* hadnagy 50 huszárral, és *Un-ruh* hadnagy 50 dragonyossal parantsoltattak az ellenségnek meg kémlelésére ki menni; a' kik vég-

be vitték ugyan a' réájok biztostt dolgot; hanem körül kerítettvén 600 Lengyel által, három ember és egynéhány ló veszteséggel kellett nekik magokat által vágni, különben mindnyájan el fogattattak volna. Az insurgensek részéről 4 ember holt meg, és három fogattatott el. Ezen com-mandónkat egészen az ország hataraig üzték ama-zok, a' honnan mindazáltal az ottan állott gya-logság által vissza verettek.

A' *Poseni* tudósítások szerént, erős lépesek-
kel marsiroznak *Manstein* és *Elsner* Pr. Generál-
lók az oda való őrizetnek őregbitésére; az elsőbb
1500 emberrel és 6 ágyúval, az utolsóbb pedig 1000
főből álló gyalogsággal, lovassággal, és lovas
ármillériával, és *Sept. 28.* dikán már *Lisszba* bé
is ment. *Schwerin* Generál Májorról, kinek ve-
zérlése alatt 2000 ember vagyon, semmi hír nem
hallatik. *Szekély* Obester corpusáról a' beszélté-
tik, hogy az ismét *Inovaclas* felé fordult, és egy-
néhányszor öszve tsapott az insurgensekkel, a'
kik *Niemolevsky* által vezéreltetnek. A' nem ré-
gen napnyugoti Prussziában, nevezetessen *Kuja-
sában* esett ütközetben, egy *Pomorsky* nevű Len-
gyel Generált isipett el *Szekély* Obester. — Egy
későbbi levél szerént, *Bromberg* mellett meg tá-
madták, meg verték, meg sebesítették, és el is fogtak
Szekély Obestert, corpusát pedig szellyel üzték a'
Lengyel insurgensek. A' nevezett Obester, a'
mint a' *Bertini* tudósításból ertyük, meg is holt
az ottan kapott sebében. Az őrtatól fogva már
Brombergben (Nagy Lengyel Országban, nevezet-
tessen az *Inowroclowi* vajdaságban) vagynak az
insurgensek, és naponként nőttön-nől erejek. —
Az Oroszok, ha igaz nagy előmeneteleket tel-
nek a' *Lythvániai* nagy hertzezségben, és már
Grodnot is el foglalták.

Egyes Tudósítások.

Mind az Anglus, mind a' Frantzia Consul
arra kötelezték magokat, hogy a' Genuai respub-

lica neutralitásának jussait leg kisebbben is meg nem fogják sértetni engedni. — A' *Luxenburgi* örözet 10000 főből áll, és *Bender* Feldmarsal által kormányoztatik, a' ki azoknak a' lakosoknak, a' kik vagy félnek az ostromlástól, vagy elegendő tehetségek nintsen annak hosszas elszívendősére, meg engedte abból ki költözni. — A' *Sardiniai* király, a' múlt Aprilisben történt pártoságra nézve örökös párdont hirdettetett, 's azt ígerte, hogy a' vice-királynak hivatallyán kívül, ennekutánna minden hivatalok született Sardusoknak, és nem Pedemontanusoknak fognak adattatni. — A' *Biponti* hertzezségben egy proclamatiót tétettek a' Fr. nemzeti biztosok közönségessé, melly szerént minden világi és egyházi uraságoknak adattatni szokott dézmákat, ezután a' *Frantzia* republica számára kelletik adni. — A' honnyaikból ki költözött lakosoknak házaik, és egyéb jószágaik kotya vetyén fog el adattatni. — A' kinek több termése lett, mint sem maga és háza népe taplalására kívántatik, köteles bé jelenteni 's a' Fr. armádia számára által adni.

D. D. S.